

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Christophori de Ortega Sanclementini, E' Societate
Iesv. Qvondam in Provincia Toletana Theologiæ
Scholasticæ publici Professoris ... Tractatvs Dvo, De
Trinitate, Nec non, Incarnatione**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, 1664**

Qvæst. IV. De dominio humanitatis Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94251)

tium possit per voluntatem Dei ex obligantis rationales aliquas, vel omnes creaturas impedire: tum quia licet impediri regnum & potestas in se, nec solum in exercitio possit, vt credit Soarius ibidem, non erat cur regnum hoc impediretur humanitati Christi, dum iussit: cum ea potestas nec Christi ad nos exempla, doctrinam, & redemptionem impediret. Denique datâ gratis minori, consequentia non tenet. Vt enim sæpe docuimus posito adæquato titulo, imò titulis pluribus, vt Deus aliquid creaturis, imò & humanitati Christi concedat, potest Deus absolute, vel negare, vel differre quouisque titulus alius adueniat.

Obiectabis quintò: frustra est potentia, quæ non reducit ad actum, & exercitium: atqui regnum, & potestas hæc Christi nunquam reducit, reduciturve ad actum dicente Christo *regnum meum non est de hoc mundo*: ergo frustra adesset: ac proinde non adfuit Christo eiusque humanitati. Minorem certam ex hoc testimonio putant plerique; maioremque, vt dignitatem philosophicam sine vilo examine, ac diffinitione venerantur; quidni consequentiam concedant? Minor mihi dubia est; certumque eo testimonio minimè probari, quod solum est de regno mundano, siue humano, nec solum de regno in actu secundo, sed in primo, vt supra vidimus: quare, si de regno humanis superiori intelligatur, vt ab his admittitur, sua & nostra conclusio de eo Christi regno in actu primo, ipso hoc testimonio improbat. Sed nec maior, adeò indifferens est admittenda; sed solum frustraneam esse potentiam quæ reduci ad actum de se nequeat, vel cuius exercitium nunquam erit, quia per accidens impediatur. Item in potentia, quæ solum actiua est nullique rei alij inferuit; nam potentia, quæ per accidens vsu caret, de se frustranea non est, vnde, licet regni & potestatis huius exercitium nunquam sit futurum, cum id per accidens ex Dei, vel ipsius humanitatis libera voluntate proueniat, non erit ea potestas frustranea. Deinde: cum non solum sit eius finis actus, sed honos humanitatis ipsius, non est frustra. Minor mihi dubia, vt dixi, est: nec probabitur nunquam eius potestatis vsum futurum: Quare vtroque pede claudicat argumentum.

Opponit tandem Vvadingo. Nemini datur potestas aliqua à Deo, cordatove alio, sine viribus ad vsum, nisi vbi abusus earum timetur: Atqui humanitati Christi data non sunt vires ad vsum potestatis v. g. astra mouendi ad nutum, atque Angelos, seu Dæmones, & homines inuitos trahendos, vt parerent, ac seruirent: quin suis ad Patrem precibus ad sui præsidium Angelos se adducturum, si oporteret, Christus aiebat: & tamen non erat in humanitate Christi periculum abusus, & potestatis, & virium ad eius vsum datarum: ergo, nec data est ipsi regia illa potestas. Maior videtur constans: inde enim, quod homini data vires non sunt, ad mouenda pro nutu astra. Colligit doctores communiter apud Lessium 4. de iustitia, & iure c. 4. dub. 8. non esse illi datam potestatem seu dominium in astra. Respondetur, distinguendo maiorem, quæ solum vera est de potestate, quæ datur ad vsum, ad quem vires necessarie præterea sunt: & de hac procedit argumentum Lessij; non autem de potestate, quæ non tam datur ad vsum, quam ad honorem, vt in nostro casu contigisse videtur. Minor præterea est falsa: habuit enim Christus virtutem ad patranda miracula, vel omnipotentiam præparatam per Dei voluntatem, præstòque accursuram, vt humanæ voluntatis Christi iussa creaturæ rationales capefferent, ac statim exequerentur. Sed instat Vvadingo: miraculorum potestatem, & præparationem hanc omnipotentis supernaturalis absolute esse: cum tamen facultas, & vires ad vsum huius potestatis debeant esse naturales: Nego extremum hoc: Cum enim regia hæc potestas supernaturalis absolute sit, vires ad eius vsum, quæ ipsi proportionari debent, naturales absolute esse non debent, sed

R. P. Christoph. de Ortega, de Deo vno & Trino.

solum eiusmodi potentis supernaturali connaturales: quare potius absolute supernaturalis.

QVÆSTIO IV.

De dominio humanitatis Christi.

NOTIDEM humanitatis Christi dominia, quot regna considerari hic possunt. Primum diuinum, quod Christi humanitati non adfuisse certum nobis est ex dictis, præfatione huius disputationis: creatum verò, seu non purè diuinum Dominium creaturarum ad rem præsentem diuidi in humanum, atque humano superius debet, vt de vtroque seorsim disputetur.

CERTAMEN I.

Christi humanitas in creata omnia humano superius Dominium habuit.

CONCLUSIONI aduersantur Vasquez d. 85. citata c. 6. num. 40. §. Ego verò Vadingo d. 11. dub. 5. §. Dico primò licet à Vasquez fundamentis discerderet. Eam verò tradunt Soar. d. 48. sect. 2. §. Dico secundò Francisc. Mendoza in 1. Reg. c. 2. num. 10. an. p. 15. sect. 3. Communemque esse testatur Vvadingo §. 1. Ex veteribus plures pro alterâ parte recitantur, plures pro aliâ, sed immeritò: hoc enim dominij humano superioris genus, ne in mentem veteribus quidem venit, vt disputarent, nedum vt desinerent. Solum referri pro nobis possent, qui regnum humano superius humanitati Christi nobiscum concesserunt q. 3. cer. 1. n. 1. si Vasquium excipias, qui malè è regno ad dominij consequentiam tenere putauit.

Probatur conclusio ex Apocalypsi 19. num. 16. vbi Christus scriptum habere dicitur in femore, & vestimentis humanitatis: *Dominus Dominus*: siue, vt Græca habet, *Dominorum* id quod de iis solum qui Dominium directum habent, dici consuevit: aut Christi humanitas non habuit Dominium directum humanum: ergo humano superius. Probatur secundò à ratione: quia humanitas ratione vnionis, indèque ortæ naturalis filiationis Dei dignitatis, & meriti inferiori, habet, non solum vnum, sed plures adæquatos titulos ad excellentias omnes de facto obtinendas, quæ nec in se, nec cum humanitatis, & Christi officio repugnant, ipsamque de deccant: ac eâ denique ratione tantum regnum humano superius illi Vasquius ipse deferebat: aut Dominium hoc excellentia, & dignitas decens humanitatem Christi est, neque cum Redemptoris munere pugnant æquæ atque regnum. Insuper, & est possibile, nec pugnant cum Dominio humano ordinis inferioris: sicut nec Dominium naturale diuinum, & regnum humano superius, quod in humanitate Christi q. 3. adstruebamus: ergo Dominium hoc inferius diuino, superius tamen humano, erit humanitati Christi concedendum.

Dices cum Vasquez Dominium adæquate diuidi in Dominium excellentiæ, seu diuinum, & vtilitatis, quod est humanum, nec medium aliud esse excogitabile: cum autem humanitati diuinum non competat, nec humanum, seu vtilitatis, ne vel hominum Dominia essent, vel detur duorum Dominium in solidum erga rem eandem, quod implicat, vt vidimus contr. 2. d. 1. negandum absolute est humanitati Christi rerum creaturarum Dominium: quod secus in regno habet. Cum enim hoc solum dicat potestatem ad publicam, & politicam gubernationem, dari potest medium inter hu-

manum, & diuinum, nec in hac duo adæquatè diuiditur. Contra, quia sublato incarnationis mysterio, ac proinde excellentibus ad eò titulis humanitatis vitæ regnum adæquatè diuidetur in excelsum, seu diuinum, & in humanum, quod tamen eis positus non ita adæquatè diuidetur per te: admittiturque medium quoddam regnum humano superius, quod titulus excellentissimis humanitatis vitæ proportionetur: ergo eis etiam positus non diuiditur adæquatè Dominium in excellens, seu diuinum, & vtilitatis, seu humanum, sicuti diuidetur, si hi tituli deessent, atque Ignorarentur: sed Dominium humano superius admittendum pro Christi humanitate est. Ast inquit Vadingo dub. 5. citato versù finem, §. Vasquez ex definitionibus: Dominium esse potestatem vtendi re, prout libet, sine iniuriâ alterius id quod in humano Dominio integrè, ac perfectè inuenitur, quin appareat excogitare possit aliud, quod Dominium illud humano superius humanitatis haberet, si admittetur; quare, qui Dominium humanum deheant humanitati Christi, nequeunt humano superius eidem concedere, quin concedant Dominium, quod nec explicare, nec intelligere possint.

3. Verum enim verò Dominium hoc humano superius humanitatis facillè videtur mihi explicari, nec solum intelligi. Licet enim Dominium in eâ potestate vtendi re pro libito sine alterius iniuriâ sit positum, in humano tamen non tollit subordinationem ad Dominium superius, & voluntatem Dei illud erga res omnes habentis; si autem ratio & essentia Domini patitur subordinationem, ac superioritatem, & inferioritatem, quidnam est intellectus, nedum explicatus, impossibile, imò difficile in eo, quod humanum bassum Dominium non solum Dominio, ac voluntati diuinis, tanquam inferius cum superiori, subordinetur, sed etiam ob adeo excellentes titulos ab vnione hypostatica cum Deo in humanitatem Christi profectis, eidem humanitati, eiusque voluntati subordinetur, vt absque iniuriâ humanorum Dominorum possit hæc de rebus omnibus creatis disponere, ad eum modum, licet non adeò supremè, ac potest Deus? Ecce Dominium diuino inferius, superius humano, quod humanitati, Christi damus, facillè explicatum. Confirmatur, & explicatur amplius: quia, sicut è regia humanitatis eiusdem potestate eiusdem titulis habita, ita subordinatas habet regias potestates humanitas ad ferendas leges politicas & civiles, dirimendâsque lites, vt absque humanorum Regum iniuria contra eorum leges & iudicia, leges condere, ac diiudicare eorum subditos possit; sic ratione superioris huius Domini humanitas Christi rebus omnibus, quæ sub hominum Dominium cadunt, pro suo libito contra eorum voluntates, sine iniuria tamen, iustitæ illorum querelâ valeat vti, de que eis pro arbitrio suo disponere. Hoc ego Dominio vsùm Christum Dominum reor, cum a sellum hominis moniti solum, quia Dominus hu opus habet, non rogati, asserti ad triumphum Discipulis præcepit. Item cum daemones homines egressos, immonitis etiam Gerathelenis Dominis, in porcos, quos agerent præcipites intrare permisit. Nec enim opus est ad Dominium & voluntatè diuinam recurrere, sed ad humanam, ex quâ iubeat, & operabatur.

4. Probatur tertio conclusio; quia in Maria ratione Maternitatis Dei dominium in res omnes mundi asseritur à Patribus passim; atqui Dominium hoc requirit esse humanum, siue eiusdem rationis cum humanis: ne, vel humana cessasse, vel re eiusdem Dominium insolidum penes duos cogamur admittere: ergo Dominium vniuersale rerum omnium in Maria fuit humano superius: ergo citius admittendum in Christo est Dominium vniuersale superius humanis. Patet consequentia postrema. Quia proprius, immediatus, strictusque personam, ac filiationem Christi humanitas attingit vnione, quàm Maria maternitate; quin, ideo

hæc attingit Deum, eiusque filium maternitate, quia physicè attingit generationem humanitatem vitæ. Maior primi syllogismi plurimorum Patrum est, quos recitant Canisius 1. de Beata Virg. cap. 1. Viegas in Apocalypsin cap. 12. com. 2. sect. 2. Barradas t. 1. in Euang. lib. 6. cap. 3. Salazar. t. 1. in prouerbia, cap. 8. num. 15. Petrus Moral. 2. in Math. tract. 9. §. 26. ex quibus hæc vnium, vel alterum proferre sit satis Damasc. 4. de fide cap. 15. sic ex Athanas. ferm. de Sanctissimâ Deipara scribit. Sanè verè ac propriè Dei genitrix est Domina, atque omnium heræ, vt quæ simul, & ancilla, & mater summi illius officii extiterit. Rursus Athanas. ferm. de natiuitate. quandoquidem Rex est, qui natus ex virgine idemque & Dominus, & Deus: ea propter, & mater, quæ eum genuit, & Regina & Domina, & Deipara propriè & verè censetur. Bernard. fermone in id Apocalyp. 12. signum magnum apparuit in celo sic fatat: ea quod Mater Dei est Regina celorum, & Domina mundi, iure esse probatur. Quæ non solum de regno spiritali, & Dominio indirecto Mariæ in creata, ob quod absolute mundi Domina dici propriè non valeret, sed ratione Domini directi, quod humano etiam superius habuit, idque probant rationes Patrum quia Domini mater est. Nempe directi creatorum Domini, Dominium directum ipsi matri competere.

5. Diffracti obiter aduersariorum argumenta. Superest Ioan. Pap. 22. extrauagantibus cum inter nuntios, & quia quorundam de Verborum significatione definiens Christum aliquarum rerum, paucarum nempe, Dominium habuisset: ergo non rerum omnium, quod asserimus. Mala consequentia. Nec enim ex eo, quod Petro corrente reuelet Deus aliquem hominem currere, reuelat reliquos quiescere, ac non currere: Vel ex eo, quod de fide sit, Christum locutum fuisse cum Samaritana, de fide est neminem alium cum ipsa locutum. Sed contra vtentius: quia Ioannes loquitur ibi de Dominio Christi basso, quem sibi adesse in rebus, quibus vtentur, negabant Franciscani: definitque hereticum esse negare Christo Dominium illud, siue ius vtendi rebus, quibus est vsus, quia alioqui iniuste illis vtentur: atqui, si Dominium hoc humano superius haberet, nec vtentur iniuste, nec Dominium humanum bassum aliquarum rerum haberet, quod Ioan. Pap. habuisse definit: siquidem Dominia hæc, humano superius, & vniuersale, & humanum inferius rei eiusdem in eodem subiecto pugnant æque, atque regnum humano superius & inferius, purèque humanum pugnant docuimus. Vt huic instantiæ satisfiat, atque simul semelque nos hoc testimonio liberemus, tam pro hac, quàm pro conclusionibus certam. 2. statuendis, eius definitionis & argumenti occasio altius paululum memoranda est. Ea verò fuit huiusmodi.

6. Franciscani nonnulli, vt suam Dominicane paupertatem insultanter præferrent, asserbant se erga res; etiam quibus vtentur, non solum Dominium non habere, sed nec vsu iuris eis vti; sed solum ex iure ad vsùm eis vsu facti vti, dependentes ab alterius, penes quem Dominium, & ius vtendi erat, voluntates Christi insuper exemplo se protegabant: quem illo modo rebus vsùm, dum in mundo degebat, affirmarunt. Ioan. Pap. vel horum perulantia petitis, vel beneuolentia in Dominicanos moros contra Franciscanos illos dupliciter egrit: & vt Doctor disputando (erat enim doctus alias vir) & vt Pontifex definiendo. Definuit ergo earum saltem rerum, quibus Christus vtentur, ipsi generatim & absolute Dominium fuisse non autem hoc fuisse huius, vel illius generis, humani scilicet, vel humano superioris: quod satis fuit, vt de nomine, (vt reor) Franciscanos illos errantes, ac Christo Dominium vniuersim negantes, compelleret, ac ostenderet ius ad vsùm idem prorsus, quod ius vtendi siue Dominium esse, sine quo, cuiuscumque generis sit, rerum vsus illicitus esset, etiam humanitati. Vnde, & Franciscanis rerum, quibus vtentur, Dominium

minium humanum, quod solum habere poterant, necessario adesse, ne in eorum vltu peccarent.

Constat ergo falsum esse instantia assumptum antecedens, nec Ioannem de dominio Christi basso, siue humano locutum: cum eâ voce, quam vir Doctus factis callebat, abstinerit; quod si Dominium aliud superius nunquam cogitauerat, Spiritus sanctus abstinere fecit, vt definitur, ratioque subiuncta definitioni (si ea etiam definita sit, ac non ab illo, vt Doctore particulari adiuncta) consisteret. Sed eam definitam etiam esse non constat.

CERTAMEN II.

Nullius rei Dominium pure humanum seu bassum humanitas Christi habuit.

Dominium vniuersale humanum in res omnes mundi, quod bassum vocant Christi humanitatem non habuisse concors Doctorem sententia est: nec minus conueniunt habuisse humanitatem Christi, humanum bassumque Dominium rerum aliquarum, quibus fuit vltus, dum apud homines vixeret. Ita Soar. supra, à quo nemo discordat. Consentunt expressè Vadingo citato dubio. 5. ver. fin. §. *Dico secundò* Bernal. citatâ sect. 1. §. 1. num. 3. fin. hoc putant expressè definitum à Ioanne 22. citatis extrauagantibus: cuius oppositum nuper ostendebamus, dum definitionis illius, & occasionem, & sensum explicauimus cert. 1. num. 6. quin & primam conclusionem ex ea definitione deduci vulgò censent Doctores. Eo enim ipso, quod aliquarum fuisse definit, reliquarum Dominium humanum negatur humanitati, aiunt: quia & iuris axioma est *exceptio firmat regulam in contrarium*. Sed quam malè ac distortè consequens inferatur, ostendi cer. 2. num. 5. et si de Dominio humano, ac basso aliquarum rerum intelligendum esset antecedens: quod ex definitionis memoratâ occasione & sine & ratione, apertè monstratur. Occasio enim erat Franciscanorum negantium se, sicut Christum, non habere ius vtendi, siue Dominium rerum, quibus utebantur. Finis definitionis, tam eos, quam Christum, habere Dominium rerum illarum, quibus utebantur; ratio, quia aliàs earum vltus, etiam in Christo illicitus foret: ergo de his, quibus vltus Christus fuit, agitur in eâ definitione reliquis prætermisissis, vt pote ad controuersiam, super qua definebatur, impertinentibus: quare locum non habet regula iuris: quia exceptio non est aliquarum, de quibus controuersia esset. Citus ego putarem, ex Dominio basso humanitatis erga res aliquas inferri eius Dominium bassum vniuersale erga omnes; si enim id genus Dominij vnitam hypothesicè humanitatem deceret, quò vniuersalius, decenius esset, atque illi propterea concedendum.

Dicendum igitur nobis est: nullum Dominium humanum, seu bassum humanitati Christi competere. Probatum primò: quia ad illud asserendum nullum est fundamentum. Secundò: quia humanitatem vnitam dedecet sicut, & Deum Dominium quoduis pure creatum, ac sicut humanitatè eandem dedecere humanum regnum docebamus q. 2. Tertio præcipue quia id Dominij genus est humanitati Christi impossibile: Hoc probò quia Dominium inferius cum superiori circa rem eandem est impossibile: atqui in Christo est Dominium superius vniuersale circa creata omnia, & singula; ergo humanum bassum inferius circa reliqua est impossibile cum illo: ac proinde nequit humanitati Christi inesse. Maior probatur primò à paritate de regni humani & inferioris impossibilitate cum regno superiori non pure humano, quam ostendebamus. q. 3. Secundò, quia ideo in Deo nequit

esse Dominium creatum inferius, quia in eo est superior, scilicet increatum: nam alioqui creato aliquo temporariè, & extrinsecus affici, & denominari, ipsius immutabilitati non repugnat, vt esse creatorem. Tertio: quia dignitas quælibet inferior respectu alius dicitur essentialiter negationem dignitatis superioris, respectu eiusdem subiecti, cui inest; ergo & Dominium inferius dicitur negationem superioris in subiecto, cui inest; ac proinde est impossibile cum illo. Antecedens probò, in filiatione adoptiuâ, quæ essentialiter dicitur negationem filiationis naturalis, vt vidimus controu. 4. d. 1. Secundò in dignitate adorationis, quam asserre nata est gratia habitualis, scilicet Dulxiæ, eamque humanitati Christi, cui inest, non asserit, quia adest etiam humanitati eidem dignitas adorationis Larriæ fere supræmæ.

3 Probatum quarto vtriusque Dominij impossibilitas circa rem eandem: quia Dominium inferius dicitur essentialiter subordinatam ad superius, atque Dominij inferioris dependentiam in vltu rei à voluntate Domini superioris, vt hoc renuente nequeat re vtique huius iniuriæ, contra verò Dominium superius dicitur negationem subordinatam ad inferius, atque superiorem Dominum vt re posse sine dependentia à voluntate Domini inferioris. Ast hæc omnia dicuntur necessariò diuersitatem voluntatum, qua Dominus superior possit velle vt re sua, nolente inferiore, vel qua inferior Dominus velle re eadem vti possit, nolente superiore, quæ in eadem humanitate nequeunt euenire. Item subordinatio necessariò dicitur diuersitatem subordinati ab eo, cui subordinatur, quæ repugnat, eiusdem ad se ipsum: ob vtramque repugnantiam nequit idem sui ipsius superior esse: Confirmatur quia ob distinctionem necessariam subiectorum quam essentialiter dicitur subordinatio potestatum, implicat eundemque hominem esse proprietarium, & delegatum. v. g. puta Regem, & sui ipsius Proregem, Episcopum, & sui ipsius Vicarium, & Metropolitanum, & Suffraganeum. Licet autem possit delegatus in delegantis manibus potestatem delegatam renunciare, sicque se illa abdicare, non tamen eam in illum transferre, vt delegatus sui ipsius constituatur, delegatamque erga subditos, in quos proprietariam potestatem habet, deinceps sortitur: licet possit respectu aliorum, in quos proprietariam potestatem non habet, delegatam ab alio proprietario recipere vt in alterius Regis Proregem, aliterius Episcopi Vicarium, Rex, & Episcopus alius constitui.

4 Quintò: Probatum impossibilitas à priori. Nullus quippe titulus Dominij pure humani, seu bassi adesse humanitati Christi potuit, posito Dominio illo, humanis superiori. Non quidem donationis: donari quippe alicui nequit, quod ipse est, siue in id hæres instrui, aut ex iure hereditario succedere: nemo enim rei lux hæres constituitur, & sic de titulis aliis humani, seu bassi Dominij. Licet ergo plura homini Christo à prius foemina, virisque, ad vltum, & vltum fuerint ministrata atque sic ministrantes, se illorum Dominio voluntariè abdicarint; ast nec Christus humanum eorum Dominium acquisiuit, nec eis ex illo, sed ex suo Dominio humanis superiori est vltus quem admodum ex votis, donisque Deo oblati, licet Ecclesia Dominium humanum, seu bassum adquirat, secus Deus, respectu cuius non peccatur contra iustitiam, sed solum contra religionem, si votum non impleatur, vel donata auferantur; et si respectu Ecclesiæ contra iustitiam peccetur. Denique, quoad vniuersale Dominium humanum speciale ab absurdo argumentum suppetit. Quod nimirum à Christo nato reliquorum hominum Domina humana cessassent, ne implicatoriè Dominium in solidum humanum, eiusdemque rationis penes duos admittatur.

5 Dices Christum exemplo paupertatis religiose præuultisse

præiisse discipulis, ac Religiosis omnibus dicens Luc. 14. num. 33. *qui non renuntiat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus* atque ad adolecentem Matth. 19. num. 31. *si vis perfectus esse, vende omnia, quæ habes, & da pauperibus, & veni sequere me.* Unde num. 27. Petrus *ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te*: sed nisi rerum dominio se abdicasset non præiisset exemplo Religiosis: ergo saltem, ex quo prædicare cepit, se rerum Dominio abdicauit: ergo antea habuit Dominium humanum rerum. Patet: nam Dominio humanis superiori abdicare se non potuit, neque abdicare se non posset. Sed vellem obiectiones sui memores esse. Etenim eis tantum rebus, quibus Christus vtebatur Dominium humanum habuisse illum voluit, ex definitione Ioannis secundi, ex cuiusque ratione aduersariorum modo intellecta: ne scilicet earum usus esset licitus, & iniustus, nisi Dominium haberet tunc ipsarum: ergo earum rerum, quibus est usus, Dominium non renunciauerat humanum, cum eis vtebatur, vsuque consumebat: at aliarum Dominium humanum non habuit per aduersarios, qui illarum solum habuisse voluit, saltem non omnium: ergo nullum Dominium humanum renunciauit. Quomodo ergo renuntiantibus discipulis, & religiosis rerum suarum Dominium præiuit exemplo, ut illum etiam in paupertate sequerentur? respondeant etiam aduersarij. Si enim solum humanum Dominium remittunt, hoc non renuntiauit, in eorum sententia; si aliud etiam admittunt humano superius, hoc non est renuntiable, ut arguebatur.

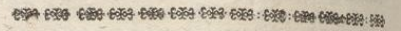
6 Respondeo ergo pro omnibus de essentia paupertatis, etiam Religiosæ, substantiæque eius non esse abdicationem Domini rerum, sed usus earum independentem à voluntate Prælati, ut constat in nostris Scholaribus, aliisque, qui gradum fixum in Societate nondum habent: ij enim vobis biennij emissis, quibus substantialiter, atque essentialiter religiosi constituuntur sola abdicatione vsus independentem à voluntate Superioris iurata, promissæque à Deo: & tamen retinent bonorum Dominium. Huic autem paupertati, licet nec Dominio humano renunciarit Christus, quod non habuit, nec humanis superiori, cui non potuit, exemplo præstantissimo præiuit renuntians rerum vsui ex Dominio illo independentem à perfectissima voluntate diuina. Licet autem in hominibus perfectior paupertatis gradus sit Dominio se etiam abdicare, quia firmiorem paupertatis statum, contra humanam instabilitatem, atque mutabilitatem de se adducit: ac proinde discipulos Christus, ne à perfectione bonorum amore regrederentur, ut Dominio etiam se abdicarent horrabatur; at hac stabilitate status omissa, perinde est vsus Domini rerum tuarum paupertatis amore impeditur voluntariè habere: cum autem mutabilitatis periculum in Christi voluntate humana non esset, non video quid amplioris perfectionis in ipso esset renuntiatio voluntaria Domini humanis superioris rerum, etsi esse posset, atque constans illa sua renuntiatio vsus rerum independentem à voluntate perfectissima diuina. Quæ verò ad exemplum præstandum attingit, si quantum potuit paupertatis præstitit, satis exempli dedit, ut nos præstemus quantum possumus; licet nobis Domini etiam humani, quod ille non habuit, renuntiatio, materia vltior sit. Sic etiam exemplo suo ad vincendas tentationes, etiam internas nos docuit, quas tamen ipse non habuit, ac proinde nec vicit. An verò renuntiatio hæc Christi medio voto fuerit? negare videtur S. Th. 22. q. 84. a. 4. ad 3. quia alias in obseruatione voti liber Christus ratione antecedentis impeccabilitatis non esset. Sed cum hanc difficultatem in operibus præceptis emollierim non renuam vorum intercessisse cum Bernale d. 62. sect. 1.

DISPUTATIO II.

De Sacerdotio Christi.

DE Sacerdotio Christi hæc videntur posse generatim inquiri. An Christus sit Sacerdos? secundo de huius Sacerdotij cum aliis similitudine, & qualitatibus. Tertio de huius imagine in Sacerdotio Melchisedech. Quarto de huius Sacerdotij duratione. Quinto de eius actu nempe Sacrificio.

QVÆSTIO I.

An Christus propriè Sacerdos fuerit.

NVM Sacerdotium, quaque ratione Christo Domino conueniat, quæstione præfenti examinandum est: ubi Sacerdotij Christi subiectum, & formam statuemus.

CERTAMEN I.

Christi Sacerdotium adstruimur.

NON agimus de Sacerdotio laxè sumpto, quodque in Christianis, iustique omnibus adest: iuxta 1. Petri 2. *vos autem genus electum, regale Sacerdotium*: & Apocal. 5. num. 10. *fecisti nos Deo nostro regnum, & Sacerdotes.* Ad eum nimirum modum, quo bona opera sacrificia dicuntur Psal. 50. num. 19. *Sacrificium Deo Spiritus contribulatus*, Ad Hebræ. 3. num. 16. *Beneficentia autem, & communionis neque obliuisci: talibus enim hostiis promeretur Deus.* Agimus enim de Sacerdotio propriè, & strictè dicto, dum an in Christo sit? disputamus. Sacerdotium igitur proprium in communi sic definitur Medina 3. p. q. 22. art. 1. *ut munera potius, quæ Sacerdotes veteris legis exercebant referuerit omnia, atque eorum aliqua periphrafi sæpe sua definitione vitiosè repetierit. Toletus de instr. Sacerd. c. 1. num. 1. sic Sacerdotium, sive Sacerdotem definit. vir cultui veri Dei autoritate diuina determinatis personis concessa firmiter deputatus.* Sed primo definitio hæc Sacerdotis, sive Sacerdotij in communi non est, primo: quia scemina absolute Sacerdos esse potest: ut constat ex Sacerdotibus gentium: ut propterea Sacerdos generis communis duorum agrum mercicis habeatur; nec minus esse posset apud fideles scemina Sacerdos, vel Angelus, si Dei legem excludas. Secundo: quia ad verum Sacerdotium non est opus deputatione eius ad Dei cultum per diuinam autoritatem; satis enim esset, si à populo, cui erat Sacerdos futurus in Sacerdotem deputaretur. Deinde, nec legis Christianæ Sacerdos, qui solum definitur intendebatur à Tolero exactè definitur; nam, & Laici religiosi autoritate diuina ad Dei cultum instituti, & deputati possunt, quin ad offerendum Sacrificium, atque in Sacerdotes deputentur.

2 Exactius igitur Vasquez d. 87. c. 2. Soar. infra, atque ex eis Bernale. d. 60. sect. 1. §. num. 4. Sacerdotem, ac subinde Sacerdotium generatim definire. *Rationalis creatura per publicam autoritatem ad offerendum Sacrificium constituta.* Desumitur definitio ex Paulo ad Hebræ. 5. illis verbis *omnis namque Populus, sive ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in hiis, quæ sunt ad* Deum